

Het Groei & Bloei Tienpuntenplan: klimaatvriendelijk tuinieren

Alle tuinen van Nederland vormen samen één grote groene oase en daarmee kan iedere tuinier een belangrijke bijdrage leveren aan het tegengaan van klimaatverandering. Het Groei & Bloei Tienpuntenplan biedt een leidraad voor enthousiaste tuiniers om klimaatvriendelijk te tuinieren.

1. De bodem is de basis

Schimmels, bacteriën en andere bodemdierpjes zorgen voor een gezonde bodem. Planten krijgen daarin een goede start en zijn weerbaarder tegen ziektes. Koester de bodem; knip planten in het najaar niet af, maar laat ze staan tot het voorjaar. Laat ook afgefallen blad zoveel mogelijk liggen (maar niet in de vijver of op het gazon) zodat het rustig kan verteren.

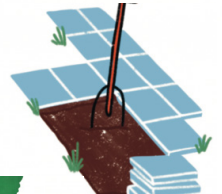
2. Maak je eigen compost

In de natuur worden alle afgefallen bladeren en plantenresten gerecycled. Dit kun je ook in je eigen tuin doen door het tuinafval te composteren.

3. Zorg voor minder tegels in de tuin

Tegel eruit, Plant erin! Groen zorgt voor een natuurlijke waterafvoer en tempert de temperatuur in de stad. Insecten, vogels en kleine dieren vinden weer een leefgebied, het bodemleven wordt beter en mensen voelen zich prettiger en gezonder.

4. Plant een (extra) boom

Bomen zorgen voor schaduw en afkoeling en nemen CO₂ op. Heb je zelf al voldoende bomen in de tuin? Geef dan eens een boom als origineel cadeau.

5. Wees spaarzaam met water

Water wordt een steeds kostbaarder goed. Gebruik het dus spaarzaam in de tuin. Vang zoveel mogelijk regenwater op en kies voor planten die aangepast zijn aan de groeiomstandigheden in jouw tuin. De juiste plant op de juiste plaats!

6. Zorg voor voldoende variatie in de tuinbeplanting

Plant struiken, bomen, vaste planten en eenjarigen die veel nectar produceren en laat ook een hoekje in de tuin verwilderen.

7. Bekijk het gazon anders

Maai eens wat minder vaak en/of vorm een deel om tot bloemenweide. Je zult zien dat er van alles gaat groeien en dat is beter voor de biodiversiteit.

8. Beperk het gebruik van turf

In tuinturf, tuinaarde en potgrond zit turf. Turf wordt gewonnen uit veengebieden en deze verdwijnen in rap tempo. Winning van turf stimuleert klimaatverandering door extra broeikasgassen in de atmosfeer te brengen die voorheen goed opgeslagen lagen. Bovendien gaat het ten koste van de biodiversiteit doordat er belangrijke habitats worden vernietigd. Met een beetje goede wil vind je alternatieven in de markt.

9. Vervang oude tuinmachines door elektrische en geluidsarme varianten

Doe dit alleen als je echt niet zonder deze apparaten kunt; met de hand snoeien, wieden en harken is natuurvriendelijker.

10. Vermijd bestrijdingsmiddelen

Heel wat insecticiden en pesticiden zijn al verboden. Gebruik uitsluitend (selectief werkende) biologische producten. Gebruik ze alleen als het écht nodig is. In de natuur is ook niet alles perfect! Zorg je voor een gezonde bodem en zet je de juiste plant op de juiste plaats, dan is de kans op ziektes ook kleiner!

